

Terrorist kan niet meer zomaar met vliegtuig



Luchtvaartmaatschappijen verstrekken de gegevens van hun passagiers.

FOTO ANP

BRUSSEL

Even het vliegtuig pakken om een aanslag te plegen is er niet langer bij. De kans dat terroristen op een luchthaven tegen de lamp lopen, is een stuk groter geworden. Europa gaat na 5 jaar gesteggel eindelijk gegevens van luchtvaartreizigers opslaan en uitwisselen.

FRANS BOOGAARD

Ministers van de 28 EU-lidstaten liepen gisteren naast hun schoenen van trots toen ze het na jaren praten eens waren geworden over de nieuwe regels. Maar tegelijkertijd moesten ze erkennen dat zonder de aanslagen in Parijs van 13 november en eerder dit jaar op Charlie Hebdo, de nieuwe wetgeving er wellicht nooit was gekomen.

Dankzij de aanslagen is de wet ook stukken steviger geworden. Van passagiers worden niet alleen gegevens uitgewisseld voor vluchten van en naar Europa, maar in principe ook voor vluchten binnen de Europese Unie en voor charters. „Je kunt nog steeds lopend de grens over of met andere vervoersmiddelen, maar het vliegtuig wordt lastig voor terroristen,” aldus de Franse minister van Binnenlandse Zaken Bernard Cazeneuve, na de recente aanslagen een van de voornaamste pleitbezorgers van wetgeving.

Hij vocht tot het laatste moment om

de voorgestelde bewaartermijn van 1 maand naar 1 jaar op te rekken, maar moest genoeg nemen met het Luxemburgse compromisvoorstel van 6 maanden. Na dat halve jaar worden de gegevens geanonimiseerd, maar blijven ze nog wel 4,5 jaar in de database.

De gegevens waar het om gaat en die door de luchtvaartmaatschappij worden verstrekt, zijn voornamelijk persoons- en reisgegevens (vluchtschema, bagage, betaalwijze, plaats in het vliegtuig). De lidstaten mogen ze onder elkaar en met derde landen ook uitwisselen in het belang van misdaadbestrijding, van autodiefstal en vliegtuigkapingen tot gewapende roof, valsemunterij en handel in mensen, drugs en wapens.

Syriëgangers

Volgens Eurocommissaris Dimitris Avramopoulos (Binnenlandse Zaken) kan de nieuwe wet 'heel snel, zo niet onmiddellijk' van kracht worden. „Iedereen begrijpt dat we geen tijd te verliezen hebben.” Al was het maar om de terugkeer te beletten van Syriëgangers die nu nog verblijven in gebied dat in handen is van terreurorganisatie IS.

Enkele lidstaten hadden al hun eigen regels voor het vastleggen van passagiersgegevens, maar alleen Europese wetgeving is effectief, aldus de Luxemburgse vicepremier Etienne Schneider. Hij zette gisteren de zaak stevig op scherp door al bij binnenkomst te zeggen: „Als het vandaag niet lukt, wordt het heel moeilijk überhaupt nog een akkoord te bereiken.” Dat is er nu onder 27 landen. Denemarken, dat zich donderdag per referendum uitsprak tegen meer Europese samenwerking op veiligheidsgebied, doet niet mee aan de nieuwe wet.

De enige die nu nog problemen kan veroorzaken, is het Europees Parlement. De Britse conservatief en onderhandelaar namens het parlement Timothy Kirkhope werd donderdag onverwachts gepasseerd door de fractieleiders van christendemocraten, sociaaldemocraten en liberalen. Zij zeggen een akkoord alleen te steunen als de bewaartermijn alsnog 9 maanden wordt.

Kirkhope, die maandenlang met alle fracties heeft overlegd, is woedend en weigert 'de doelpalen nog te verplaatsen'. Hij vindt ook dat de rest van het parlement op deze manier net zo goed kan stoppen.